

ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΓΝΩΜΑΙ ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΚΑΠΝΙΣΜΑΤΟΣ.

Ποίαν ιδεάν ἔχετε περὶ τοῦ καπνίσματος; — Δὲν ἀμφιβάλλομεν ὅτι αἱ πλεῖστοι ἀν οὐχὶ πᾶσαι αἱ εὐγενεῖς ἡμῶν ἀναγνώστριαὶ θὰ ἀπαντήσωσιν εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην, ὅτι ὁ καπνὸς καὶ τὸ κάπνισμα εἶνε ἀποτρόπαιοι ἐλάττωμα, εἶναι ἐφευρέσεις τοῦ διαβόλου, τὴν ὁποίαν μισοῦσι καὶ ἀποστρέφονται. Ἀλλὰ καὶ μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν ὑπάρχουσιν οὐκ ὀλίγοι οἵτινες ἀπεχθάνονται τὴν συνήθειαν ταύτην τοῦ καπνίζεω. Ἐνταῦθα ἕως δ' ἀντιπαραθέσωμεν τὰς περὶ τοῦ καπνίσματος γνώμας τῶν γνωστωτέρων καὶ διασημοτέρων τῆς Γαλλίας συγχρόνων συγγραφέων καὶ ποιητῶν, ὅς οὗτοι ἀπεφάνησαν ἐν ἰδιοχειρίοις ἐπιστολαῖς πρὸς τὸν συγγραφεᾶ ἐνὸς διαγωνίσματος τῆς ἐν Παρισίοις „ἐταιρείας κατὰ τῆς καταχρήσεως τῆς νικοτίνης“.

Ὁ *H. Taine* ἀποφαινεται ὡς ἑξῆς: Πράγματι καπνίζω ἀρκετὰ σιγαρέττα. Τὸ κάπνισμα εἶνε διασκέδασις ἐν στιγμαῖς ἐλλείψεως ιδεῶν καὶ διανοητικῆς ἀργίας· συγχρόνως ὅμως εἶνε δουλεία τοῦ ἀνθρώπου καὶ κινδυνώδης συνήθεια, ὅς ἀποδεικνύεται ἐκ πολλῶν παραδειγμάτων.

Ὁ *Ἀνδρέας Théniet* γράφει τὰ ἑξῆς: Οὐδέποτε ἐχρημάτισα μέλος τῆς „ἐταιρείας ἐναντίον τῆς καταχρήσεως τοῦ καπνίσματος“, διὰ τὸν ἀπλοῦστατον λόγον ὅτι καὶ ἐγὼ αὐτὸς εἶμαι ἐμπαιδίστατος καπνιστής. Πρὸ δύο ἐτῶν μὲ παρεκάλεσεν ὁ πρόεδρος τῆς ἐταιρείας ταύτης νὰ συγγράψω μικρὸν τι διήγημα καὶ νὰ περιγράψω ἐν αὐτῷ τὰ παθήματα ἐνὸς ἄρχαριου ἐν τῷ καπνίζεω. Ἀφ' οὗ ἐδημοσίευσεν τὸ διήγημα τοῦτο, ἔλαβον, ἐγὼ ὁ ἀνάξιός, ἀργυροῦν παράσημον παρὰ τῆς ἐν λόγῳ ἐταιρείας. Τοῦτο ὑπέβηεν ὁ μόνος μου σύνδεσμος μετὰ τῶν ἀντιπάλων τοῦ καπνίσματος.

Ὁ *Αἰμίλιος Ζωλάς* λέγει τὰ ἑξῆς: Οὐδεμίαν ἔχω ὠρισμένην γνώμην περὶ τοῦ ζητήματος τούτου. Πρὸ δέκα περὶ που ἢ δώδεκα ἐτῶν ἔπαυσεν νὰ καπνίζω, κατὰ συμβουλήν ἰατροῦ τινος, διότι κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον ἐπίστευον ὅτι εἶχον προσβληθῆ ὑπὸ καρδιακοῦ νοσήματος. Ἀλλ' ἵνα πιστεῦσω ὅτι ὁ καπνὸς ἔχει οἰανδήποτε ἐπιρροὴν ἐπὶ τῆς φιλολογικῆς ἐργασίας, θὰ ἦτο ἀνάγκη τρανωτάτων ἐπιστημονικῶν ἀποδείξεων. Εἶδον μεγάλους συγγραφεῖς καπνίζοντας πολὺ ἀλλ' οὐδὲν ἔκ τούτου ἀφυστέρους γενομένους. Ἄν ἡ μεγαλοφυΐα εἶνε νόσος τῶν νεύρων, πρὸς τί νὰ τὴν ἰατρεῦσωμεν; Ἡ τελειότης εἶνε τόσο βαρετὴ, ὥστε πολλὰκις λυποῦμαι ὅτι ἀπέββαλον τὴν συνήθειαν τοῦ καπνίσματος.

Ὁ *Φραγκίσκος Κοπε* ἀρχίζει μὲ τὰς λέξεις: „Εἶμαι μέγας καπνιστής, Κύριε μου!“ εἶτα δ' ἐξακολουθεῖ: „Ἀπὸ τοῦ δεκάτου ὀγδόου ἔτους τῆς ἡλικίας μου — ἦδη ἄνω τὸ τεσσαρακοστὸν ἔβρομον — κρατῶ ὅλας τὰς ἡμέρας σιγαρέττα εἰς τὸ στόμα μου. Οὐδέποτε καπνίζω σιγὰ καὶ ἢ

διὰ καπνοσύριγγος, ἀλλὰ πάντοτε σιγαρέττα. Τὰ ἀνάπτω καὶ μετὰ τὰς πρώτας βροφῆσεις τὰ ἀπορρίπτω. Εἶνε μὲν ἀληθὲς ὅτι δὲν εἶμαι ἐκτάκτως ὑγιής καὶ εὐρωστος, ἀλλ' οὐδένα λόγον ἔχω νὰ ἀποδώσω εἰς τὸ κάπνισμα τὴν αἰτίαν τῆς ἀδυνατοῦ κράσεώς μου. Ἀπ' ἐναντίας δὲ πιστεύω, ἐν ὅσῳ δὲν μοὶ ἀποδεικνύεται τὸ ἐναντίον, ὅτι ὁ καπνὸς εἶνε διεγερτικὸς πρὸς ἐργασίαν καὶ ὄνειροπόλησιν, διὰ δὲ τὸν ποιητὴν αἱ δύο αὗται λέξεις εἶνε συνώνυμοι.“

Ἀλέξανδρος Δουμάς ὁ νεώτερος λέγει ὅτι καὶ ἄλλοτε ἠρωτήθη ὑπὸ τινος περὶ τοῦ ζητήματος τούτου, ἀλλὰ παρέπεμψε τὸν ἐρωτήσαντα πρὸς τὸν *Augier* καὶ *Feuillet*, οἵτινες ἀμφοτέροι εἶναι μεγάλοι καπνισταί. „Ἐγὼ — ἐξακολουθεῖ — ὅστις εὐτυχῶς πολὺ ἀργὰ ἤρχισα νὰ καπνίζω, ἀπέκοψα τὴν συνήθειαν ταύτην, ἅμα ὡς παρετήρησα ὅτι ὁ καπνὸς μοὶ προὔξει σκοτοδινίας, αἵτινες πράγματι μετὰ ἐξάμηνον ἀποχὴν ἀπὸ τοῦ καπνίσματος δὲν ἐπανήλθον πλέον. Ὁ καπνὸς εἶνε κατὰ τὴν γνώμην μου, μετὰ τὸ οἰνόπνευμα, ὁ μέγιστος καὶ φοβερώτατος ἐχθρὸς οὐ μόνον τοῦ σώματος ἀλλὰ καὶ τοῦ πνεύματος. Οὐδεὶς ὅμως θὰ δυνηθῆ νὰ παύσῃ τὴν γνωμένην κατάχρησιν τοῦ καπνοῦ, διότι οἱ ἀνθρώποι ἀποτελοῦσι πάντοτε τὴν πλειονοψηφίαν, τοὺς δὲ ἀνοήτους ὁ καπνὸς ὀλίγον δύναται νὰ βλάψῃ πνευματικῶς. Προσπαθήσατε λοιπὸν νὰ πείσητε τοὺς νοήμονας καὶ λογικοὺς περὶ τῆς βλαβερότητος τοῦ καπνίσματος. Οὐδεὶς δύναται νὰ ἀρνηθῆ ὅτι στηθικά νοσήματα προέρχονται συγγόντα ἐκ τῆς καταχρήσεως τοῦ καπνοῦ.“

Τελευταίαν ἀναφέρομεν τὴν γνώμην τοῦ *Octave Feuillet*. Οὗτος λέγει: „Ἡμῖν μέγας καπνιστής καὶ μεθ' ὅλας μου τὰς προσπάθειάς δὲν ἠδυνάμην ν' ἀποβάλλω τὴν κακὴν ταύτην συνήθειαν τοῦ καπνίσματος. Πρὸ τινος ὅμως ἐτῶν ἠναγκάσθην ἀπολύτως νὰ πράξω τοῦτο, ἕνεκα μεγάλου τινος νευρικοῦ ἐρεθισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐπὶ πολλὸν χρόνον δὲν ἤθελα νὰ ἀπαδῶσω εἰς τὴν ἐνέργειαν τῆς νικοτίνης, ὅστις ὅμως πράγματι οὐδεμίαν ἄλλην αἰτίαν εἶχε ἢ τὸ δηλητηριον τοῦτο. Ἐπὶ τέλους ἠναγκάσθην νὰ ἐνδώσω εἰς τὴν ἀλήθειαν, ὅτι πλέον τὰ νευρικά πάθη καὶ ἰδίαι αἱ σκοτοδινίαι καὶ οἱ στομαχικοὶ σπασμοὶ ἔγειναν συγγόντεροι καὶ ἀφόρητοι. Ἐν γένει θεωρῶ ὡς πρόδηλον καὶ ἀναμφίβολον, ὅτι ὁ καπνὸς εἰς νευρικοὺς ἀνθρώπους πρὸ πάντων εἶνε βλαβερώτατος. Κατ' ἀρχὰς ἐπιφέρει ἑλαφρὸν τινα ἐρεθισμόν, ἑλαφρὰν τινα μέθην, ἥτις ἀποκοιμίζει τὰς πνευματικὰς δυνάμεις. Ἀναγκάζεται τις νὰ ἀγωνίζεται ἐναντίον τῆς ἰδίας του ἐνεργείας διὰ τινος ἀντιδράσεως, ἥτις καταπονεῖ τὸ σῶμα καὶ ἀπαμβλύνει τὴν θέλησιν.“

Ληγουσὶς διὰ τοῦ ἀριθμοῦ τούτου τῆς πρώτης ἐξαμηνίας τῆς Κλειῶς παρακαλοῦμεν τοὺς ἀπανταχοῦ ἀξιοτίμους κ. συνδρομητὰς καὶ ἀναποκριτὰς μας, ὅπως ἐπιστεῦσιν τὴν ἀποστολὴν τῶν καθυστερουσῶν συνδρομῶν. — κ. Θ. Μ. εἰς Πειραιᾶ. Ἀναμένομεν. — κκ. Ἀδελ. Χ. Φ. εἰς Βελυγράδιον. Τοιοῦτον τι δὲν μᾶς συνέβη ποτὲ — κ. Χ. Α. εἰς Κάϊρον. Σῆς ἐγράψαμεν. — κ. Α. Μ. εἰς Ἀγχιάλον. Ἐλπίζομεν νὰ πεισθῆτε. — κ. Π. Μ. εἰς Ἄμισόν. Ἐνεγράψαμεν καὶ σᾶς εὐ-

χαριστοῦμεν. Ὡς πρὸς τὰ λοιπὰ δ' ἀναποκριθῶμεν. — κ. Α. Κ. εἰς Βῶλον. Ἐνεγράψαμεν καὶ ἀπεστάλησαν, αἱ εἰκόνας ἐστάλησαν ἐπὶ συστάσει. — κ. Α. Φ. Α. εἰς Ἀλεξάνδρειαν. Ἐλήφθησαν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν, ἐπίσης δὲ σᾶς εὐχαριστοῦμεν καὶ διὰ τοὺς ὑποδειχθέντας ἡμῖν νέους συνδρομητὰς. — κκ. Ι. Ν. Σ. εἰς Φιλίππουπολιν, Ν. Σ. Π. εἰς Κισνόβιον, Ι. Ζ. εἰς Βατούμ, Ι. Μ. εἰς Ροστόβιον, Π. Η. εἰς Ὀδησσόν, Β. Β. εἰς Ἀδριανούπολιν. Ἐλήφθησαν καὶ σᾶς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Δρ. Γ.

εἰς Κάϊρον. Σῆς εὐχαριστοῦμεν. — κ. Ν. Ε. Β. εἰς Ζαγαζία. Ἐνεγράψαμεν, τὰ δὲ λοιπὰ ἐσημειώσαμεν. — κ. Π. Α. εἰς Ἀνάπαν. Ἀπεστάλη. — κ. Ε. Δ. Ο. εἰς Σουέζ. Ἐσημειώσαμεν. — κ. Α. Κ. Π. ἐν Λεμησσῷ. Ἐνεγράψαμεν. — Πανος. Ἀρχ. Μ. εἰς Τιφλίδα. Ὅθ' ἀποσταλῆ κατ' ἐπιθυμίαν σας. — κ. Α. Π. εἰς Κάϊρον. Ἀναμένομεν. — κ. Ν. Ζ. εἰς Ἀδριανούπολιν. Ἐλήφθη. — κ. Α. εἰς Κυθωνίας. Αἱ προσωγραφίαι τῆς Κλειῶς μας εὐλογηροῦνται ἐν τῇ Ἀκαδημίᾳ τῶν ὠραίων τεχνῶν ἐνταῦθα.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ. Σπυρίδων Βασιλειάδης, μετὰ προσωπογραφίας. — Μία γνώμη ὑπὸ Γ. Σ. — Ἡ ἁγία πόλις τῶν Ἰνδῶν. Περιγραφή ταξειδίου εἰς Βενάρες ὑπὸ Φ. Σιγῆρου. — Ὁ Δαίμων. Διήγημα ὑπὸ Ι. Ι. Κρασεβέσκου (συνέχεια). — Πανακοθήκη, ἥτοι ἐρμηνεία τῶν εἰκόμων. — Ποικίλα. (Δεισιδαιμονία αὐτοκράτορος. — Ἡ φιλοξενία ἐν Σαμοῶ. — Ἀνθρωποδοξία ἐν Ἀφρικῇ. — Βραχυτάτα ὀνόματα ἀνθρώπων πόλεων κτλ. — Ἐκδεις ὑποδημάτων. — Ἐκδεις ναυτικῆ καὶ στρατιωτικῆς.) — Ἐπιστήμη καὶ Καλλιτεχνία. (Βροχὴ μελάνης. — Βροχὴ αἱματος. — Κατὰ τῆς μάστιγος τῶν κωνώπων. — Τὸ νεώτατον δρᾶμα τοῦ Ἀλφόνσου Landet. — Ἐφημερίς λατινική. — Ἐννεὰ πρωτότυπα χειρόγραφα τοῦ Λόρδου Τένυσον. — Χριστιανὰ ἱερέσια. — Ἀνακάλυψις ἐνὸς μικροῦ οὐρανοῦ σώματος. — Ἡ στατιστικὴ τῶν ὑπὸ τοῦ Παστέρ θεραπευθέντων. — Θεραπεία καρδιακῶν νοσημάτων. — Ἡ ὄψηγίτρια Giuseppina Cattani. — Περὶ τῆς βλαβερότητος τῆς διὰ βαπτομηχανῆς ἐργασίας.) — Διάφοροι γνῶμαι περὶ τοῦ καπνίσματος. — Μικρὰ Ἀλληλογραφία.

ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ. Σπυρίδων Βασιλειάδης, μετὰ βιογραφίας (ἐν σελ. 177). — Ὁ Βασιλεὺς καὶ ἡ Βασίλισσα τῆς Σαξωνίας (ἐν σελ. 181). — Ὁ ἀπρηγορευμένος καρπός. Κατὰ τὴν ἐλισιογραφίαν τοῦ Α. Ludwig (ἐν σελ. 185).

Ἐκδότης Π. Α. ΖΥΓΟΥΡΗΣ.

Τύποις Bär & Hermann, ἐν Λειψίᾳ. — Χάρτης ἐκ τῆς Neue Papiermanufaktur ἐν Στρασβούργῳ. — Μελάνη Frey & Sening, ἐν Λειψίᾳ.